

ผลของการให้ความรู้การดูแลทันตสุขภาพเด็กปฐมวัยผ่านสื่อออนไลน์สำหรับผู้ปกครอง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกยาง จังหวัดตรัง

Effects of Oral Health Care Knowledge among Pre-school Children with Online Media for Parents
in Khok Yang Child Development Center, Changwat Trang.

(Received: September 16,2025 ; Revised: September 28,2025 ; Accepted: September 29,2025)

ปณิตา พรหมพิทักษ์¹ ภัทธาภรณ์ เต็งโรจน์นภาพร²
Panita Phromphithak¹ Pattaraporn Tengrothnapaporn²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง แบบหนึ่งกลุ่มวัดก่อนหลัง (One Group pretest-posttest Design) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้ความรู้การดูแลทันตสุขภาพ เด็กปฐมวัยผ่านสื่อออนไลน์สำหรับผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกยาง จังหวัดตรัง และเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการให้ความรู้การดูแลทันตสุขภาพเด็กปฐมวัย ผ่านสื่อออนไลน์สำหรับผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกยาง จังหวัดตรัง กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกยาง จังหวัดตรัง จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบ ความรู้การดูแลทันตสุขภาพเด็กปฐมวัย และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินวิจัย เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้การดูแลทันตสุขภาพเด็กปฐมวัยผ่านสื่อออนไลน์ระหว่างก่อน การให้ความรู้ และหลังการให้ความรู้ด้วยสถิติ Wilcoxon Signed Rank Test และวิเคราะห์ หาค่าความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัย โดยแจกแจงข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด-สูงสุด

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการดูแลทันตสุขภาพเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังเข้าร่วมการให้ความรู้ 15.56±4.45และ21.20±2.02 ตามลำดับ แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (p-value < .001) โดยที่คะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับการดูแลทันตสุขภาพเด็กปฐมวัย หลังเข้าร่วมการให้ความรู้มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น ส่วนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ของการให้ความรู้การดูแลทันตสุขภาพเด็กปฐมวัยโดยรวมเท่ากับ 3.67±0.55 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การดูแลทันตสุขภาพเด็กปฐมวัย, ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย, สื่อออนไลน์

Abstract

This study employed a quasi-experimental design, specifically a one-group pretest-posttest design, with the objectives of examining the effects of providing oral health care knowledge for preschool children through online media to parents at the Khok Yang Child Development Center, Trang Province, and assessing parents' satisfaction with the intervention. The sample consisted of 30 parents of preschool children enrolled at the center. Research instruments included a knowledge test on preschool children's oral health care and a satisfaction questionnaire regarding the implementation. Data were analyzed by comparing mean knowledge scores before and after the intervention using the Wilcoxon Signed Rank Test. In contrast, satisfaction was analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, minimum, and maximum values.

The results showed that participants' mean knowledge scores significantly improved, from 15.56±4.45 before the intervention to 21.20±2.02 after the intervention, with a statistically significant difference at the 0.05 level (p < .001). The overall mean satisfaction score regarding the program was 3.67±0.55, indicating a high level of satisfaction.

Keywords: Village health volunteers, Self-oral health care behavior, Online Media

¹ นักวิชาการสาธารณสุข โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทับใหม่ ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

² อาจารย์หัวหน้าหน่วยหลักสูตรทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง

Corresponding Author: Pattaraporn Tengrothnapaporn E-mail address: Pattaraporn@scphtrang.ac.th

บทนำ

โรคฟันผุเป็นโรคที่พบมากที่สุดของเด็กปฐมวัย เป็นปัญหาด้านสาธารณสุขที่ส่งผล กระทบต่อคุณภาพชีวิต และผลกระทบของโรคฟันผุในเด็กสามารถส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายและสุขภาพช่องปากในอนาคตได้ การมีฟันน้ำนมผุ เด็กจะปวดฟัน เคี้ยวอาหารไม่ได้ ร่างกายจะได้รับสารอาหารไม่ครบถ้วน ส่งผลต่อการเจริญเติบโต อีกทั้งอาการปวดฟันยังส่งผลกระทบต่อ นอนหลับและการเรียนรู้ สิ่งเหล่านี้ล้วนกระทบต่อคุณภาพชีวิตของเด็กตัวเล็ก ๆ สามารถขัดขวางพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์และสติปัญญาได้ นอกจากนี้เด็กที่มีฟันน้ำนมผุก็มักจะ พบว่าฟันแท้ผุไปด้วย เนื่องจากเด็กที่มีฟันผุจะมีเชื้อก่อโรคฟันผุในช่องปากมากกว่าปกติซึ่งจะส่งผลให้ฟันแท้ที่กำลังจะขึ้นใหม่ นั้นเกิดฟันผุได้เช่นเดียวกัน¹

จากการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปาก ระดับประเทศครั้งที่ 8 พ.ศ. 2560 โดยสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พบว่าโรคที่เป็นสาเหตุหลักของอาการ เจ็บปวดและการสูญเสียฟัน คือโรคฟันผุ ซึ่งในเด็กอายุ 3 ปีและ 5 ปีที่ใช้เป็นตัวแทนในการ ติดตามการเกิดโรคฟันผุในฟันน้ำนมพบว่า เด็กอายุ 3 ปี เป็นขบวนการที่มีฟันน้ำนมขึ้นครบ 20 ซี่ มีความชุกของฟันผุ ร้อยละ 52.9 มีค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด (DMFT) เท่ากับ 2.8 ซี่/คน โดยความชุกของการเกิดโรคฟันผุในเด็กอายุ 3 ปีพบสูงสุดในในภาคกลางร้อยละ 57.9 และภาคใต้ ร้อยละ 57.0 ตามลำดับ และผลสภาวะสุขภาพช่องปาก ในกลุ่มเด็กอายุ 5 ปีพบว่ามีฟันผุระยะเริ่มต้นร้อยละ 31.3 ความชุกในการ เกิดโรคฟันผุในฟันน้ำนมร้อยละ 75.6 มีค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด 4.5 ซี่/คน โดยพบสูงสุดในเขตภาคใต้และภาคเหนือ ร้อยละ 80.2 และ 78.3 ตามลำดับ¹

จากสำรวจร้อยละเด็กกลุ่มอายุ 3 ปี ซึ่งเป็นตัวแทนกลุ่มอายุที่ใช้ในการตรวจฟันผุใน ฟันน้ำนมช่วงอายุ 3-5 ปี ย้อนหลัง 3 ปีพบว่าอำเภอกันตัง จังหวัด

ตรัง มีค่าประสบการณ์การเกิด โรคฟันน้ำนมร้อยละ 39.09 51.1 และ 54.14 ตามลำดับ โดยในปี 2563 มีค่าประสบการณ์ การเกิดโรคฟันน้ำนมผุสูงที่สุดในจังหวัดตรัง¹¹

จากรายงานการตรวจสภาวะช่องปากเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกยาง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง พ.ศ. 2561-2563 พบว่าเด็กอายุ 3 ปีมีฟันผุ ร้อยละ 57.53 50.81 และ 53.33 ตามลำดับ ถึงแม้ว่าโรคฟันผุจะมีแนวโน้มขึ้นลงอย่างไม่สม่ำเสมอ และสูงกว่าเกณฑ์ของกระทรวง สาธารณสุขและจังหวัดที่กำหนด คือ เด็กต้องปราศจากฟันผุร้อยละ 50 โดยปัญหาหลักในด้าน ช่องปาก คือ โรคฟันผุของเด็ก ซึ่งมักเกิดจากพฤติกรรมกรับบริโภคอาหาร การทำความสะอาด ช่องปาก รวมไปถึงการดูแลเอาใจใส่ของผู้ปกครอง หากละเลยเป็นเวลานานก็จะเพิ่มความรุนแรง ของโรคมามากขึ้น ก่อให้เกิดความเจ็บปวด การติดเชื้อ และสร้างปัญหาการบดเคี้ยวอาหาร มีผลต่อน้ำหนัก การเจริญเติบโตและบุคลิกภาพของเด็กที่สำคัญคือส่งผลกระทบต่อ การเรียน ทำให้เด็ก หยุดเรียน และปัญหาฟันผุนำไปสู่การสูญเสียฟันในวัยเด็ก และอาจสะสมจนต้องสูญเสียฟันทั้ง ปากในวัยสูงอายุตามมา ดังนั้นการดูแลทันตสุขภาพ เด็กของผู้ปกครอง นั้นสำคัญต่อทันตสุขภาพในเด็กก่อนวัยเรียน เนื่องจากเด็กก่อนวัยเรียนนั้นยัง เป็นกลุ่มเด็กที่ต้องการ การดูแลจากผู้ปกครอง⁹

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้จัดทำ การให้ความรู้การดูแลทันตสุขภาพของเด็กปฐมวัยผ่านออนไลน์ (กลุ่มไลน์) แก่ผู้ปกครองของเด็ก ซึ่งได้นำเสนอเกี่ยวกับการดูแลทันตสุขภาพของเด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วย การดูแลสุขภาพช่องปาก โภชนาการและการบริโภคอาหาร และการทำ ความสะอาดช่องปากจากเหตุผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญในการศึกษาผลของการให้ความรู้การดูแลทันตสุขภาพเด็กปฐมวัยผ่านสื่อออนไลน์ สำหรับผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โคกยาง จังหวัดตรัง ที่จะใช้การจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนผ่าน

กลุ่มไลน์เพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ดูแลทันตสุขภาพของเด็กปฐมวัยได้ถูกต้อง เป็นสื่อในการให้ทันตสุขภาพแก่ผู้ปกครองเป็น การปรับวิธีการถ่ายทอดความรู้ให้เหมาะสม ผู้ปกครองสามารถนำความรู้จากข้อมูลต่าง ๆ ไปปรับใช้ในการพัฒนาความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากให้กับบุตรหลาน ซึ่งความรู้ที่ได้นั้นยังสามารถส่งเสริมสุขภาพและป้องกันฟันผุในเด็กปฐมวัยในหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก โรงเรียน โรงพยาบาล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอื่น ๆ ที่ปฏิบัติได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

วัตถุประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อศึกษาผลของการให้ความรู้การดูแลทันตสุขภาพเด็กปฐมวัย ผ่านสื่อออนไลน์ สำหรับผู้ปกครอง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกยาง จังหวัดตรัง
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการให้ความรู้การดูแลทันตสุขภาพเด็ก ปฐมวัยผ่านสื่อออนไลน์ สำหรับผู้ปกครอง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกยาง จังหวัดตรัง

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้การดูแลทันตสุขภาพเด็ก ปฐมวัยผ่านสื่อออนไลน์สำหรับผู้ปกครอง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกยาง จังหวัดตรัง ระหว่างก่อน และหลังเข้าร่วมการให้ความรู้
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการให้ความรู้การดูแลทันตสุขภาพเด็ก ปฐมวัยผ่านสื่อออนไลน์ สำหรับผู้ปกครอง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกยาง จังหวัดตรัง

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการให้ความรู้การดูแลทันตสุขภาพเด็กปฐมวัยผ่านสื่อออนไลน์สำหรับผู้ปกครอง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกยาง จังหวัดตรังเป็น

การศึกษารูปแบบวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi experimental Research) แบบหนึ่งกลุ่มวัดก่อนหลัง (One Group pretest-posttest Design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ปีในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกยาง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง จำนวน 30 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองของนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกยาง จังหวัดตรัง ซึ่งได้มาโดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง คือ ผู้ปกครองของนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกยาง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง จำนวน 50 คน โดยได้รับการให้ความรู้การดูแลทันตสุขภาพเด็กปฐมวัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามแบบทดสอบ (Questionnaire) เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความรู้การดูแลทันตสุขภาพเด็กปฐมวัย จำนวน 25 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินโปรแกรมการดูแลทันตสุขภาพเป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจหลังได้เข้าร่วมวิจัย และการดำเนินงานของวิจัยประกอบด้วย 4 ด้าน จำนวน 29 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

โดยผู้วิจัยนำเครื่องมือ แบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน โดยการตรวจสอบเครื่องมือในครั้งนี้พบว่า แบบสอบถามมีค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) ค่าที่ยอมรับได้มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้าน

หนองเห้มา อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงเครื่องมือก่อนนำไปใช้ โดยข้อคำถาม ที่ใช้นำมาหาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรวิเคราะห์ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.81

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการ ทำการศึกษาถึงผู้บริหารและผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง จัดอบรมผู้ช่วยวิจัย สำหรับช่วยในการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้ผู้ช่วยผู้วิจัย เกิดความเข้าใจและทราบถึงรายละเอียดกิจกรรมต่าง ๆ ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการขอความอนุเคราะห์การ เก็บข้อมูลการทำวิจัย ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย แก่กลุ่มตัวอย่าง และขอความร่วมมือในการวิจัย เข้าพบ กลุ่มตัวอย่างเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนของการ วิจัย ประโยชน์ ที่ได้รับและการพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่ม ตัวอย่าง พร้อมให้ออกสารคำแนะนำและใบยินยอมเข้า ร่วม โปรแกรมแก่กลุ่มตัวอย่าง และนัดหมายวันเวลาใน การดำเนินการวิจัย หลังจากได้รับการยินยอมเข้าร่วม โปรแกรมแล้ว ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการรวบรวม ข้อมูลและ นำข้อมูลมาวิเคราะห์และอภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยโดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์ กำหนดระดับความ เชื่อมั่นในการทดสอบ ทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 และ ช่วงเชื่อมั่นที่ระดับ ความเชื่อมั่น 95% CI ซึ่งเป็นเกณฑ์ ในการยอมรับสมมติฐานในการวิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ทั่วไปโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง ได้แก่ เพศ, ศาสนา, สถานภาพสมรส, ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และความสัมพันธ์กับเด็ก ความพึงพอใจ โดยแสดงผล ค่าร้อยละ ส่วนอายุ แสดงผลค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน เฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับการดูแล ทัศนสุขภาพภายในกลุ่ม ทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ

Wilcoxon signed Rank test ในการทดสอบเนื่องจาก ข้อมูลมีการแจกแจงไม่ปกติ

จริยธรรมในการวิจัย

การวิจัยนี้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการ จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เลขที่รับรอง P062/2564

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ทั้งหมด 30 คน พบว่า ร้อยละ 93.0 เป็นเพศหญิง อายุ เฉลี่ย 34.50 อายุ น้อยที่สุด 21 ปี และอายุมากที่สุด 58 ปี นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด ร้อยละ 96.70 รองลงมาคือ นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 3.30 มี สถานภาพสมรส ร้อยละ 76.70 จบการศึกษามากที่สุด คือ ระดับชั้นประถมศึกษาและชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลาย/ ปวช ร้อยละ 26.70 เท่ากัน รองลงมาคือ อนุปริญญา/ปวส ร้อยละ 23.30 ประกอบอาชีพ พ่อบ้าน-แม่บ้าน ร้อยละ 36.70 รองลงมาคือ เกษตรกรรม ร้อยละ 23.30 และมีความ ความสัมพันธ์ เป็นบิดา-มารดา ร้อยละ 76.70 รองลงมาคือ ปู่-ย่า-ตา- ยาย ร้อยละ 16.70

2. ผลเปรียบเทียบความรู้การดูแลทัศนสุขภาพ เด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้เรื่อง ความรู้การดูแลทัศนสุขภาพเด็กปฐมวัย ก่อนการให้ ความรู้ผ่านสื่อออนไลน์ อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 40.00 ระดับปานกลาง ร้อยละ 36.70 และระดับสูง ร้อยละ 23.30 และระดับความรู้เรื่องความรู้การดูแลทัศน สุขภาพเด็กปฐมวัยหลัง การให้ความรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 83.30

3. ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน เฉลี่ยความรู้ก่อนและหลังได้รับความรู้การดูแลทัศน สุขภาพเด็กปฐมวัยระดับคะแนนเฉลี่ยความรู้ก่อนการ ให้ความรู้การดูแลทัศนสุขภาพเด็กปฐมวัยผ่านสื่อ ออนไลน์สำหรับผู้ปกครอง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคก ยาง จังหวัดตรัง หลังได้รับความรู้สูงกว่า ก่อนได้รับ ความรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $<.001$

4. การประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง จะทำการประเมินหลังจากที่กลุ่ม ตัวอย่างได้รับความรู้ ไป 1 สัปดาห์ ซึ่งผลจากการประเมินพบว่า กลุ่ม ตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในข้อความนำสนใจ ของกิจกรรมและสามารถนำความรู้จากกิจกรรมมา ประยุกต์ใช้ในชีวิต ได้ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 รองลงมาคือ สามารถเข้าใจจุดประสงค์หลักของ กิจกรรม คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และขอที่มีระดับ ความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ความเหมาะสมของรูปแบบ กิจกรรมและสันทนาการ ความเหมาะสมของสถานที่ และสถานที่ที่มีความสะอาดเรียบร้อย คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.57

สรุปและอภิปรายผล

ภายหลังหลังการให้ความรู้การดูแลทันตสุขภาพ เด็กปฐมวัยผ่านสื่อออนไลน์สำหรับ ผู้ปกครอง ในศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กโคกยาง จังหวัดตรัง ซึ่งผลการทดสอบ ความรู้พบว่าค่าเฉลี่ย ความรู้การดูแลทันตสุขภาพเด็ก ปฐมวัยของกลุ่มตัวอย่างหลังให้ความรู้คะแนนเฉลี่ย ความรู้สูง กว่าก่อนได้รับความรู้ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ $<.001$ แสดงว่าการให้ความรู้การดูแล ทันตสุขภาพเด็กปฐมวัยผ่านสื่อออนไลน์สำหรับ ผู้ปกครอง ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกยาง จังหวัด ตรัง ประกอบด้วยกิจกรรม 4 ครั้ง 2 สัปดาห์ สำหรับการ วิจัยในครั้งนี้มีคะแนนเฉลี่ยความรู้เพิ่มขึ้นนั้นเกิดจาก การที่กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจในการเรียนรู้และบวก กับการประยุกต์ใช้สื่อ ออนไลน์ให้เข้ากับการให้ความรู้ ทำให้ง่ายต่อการเรียนรู้และการสื่อสารแก่ผู้ที่สนใจ สอดคล้อง การศึกษา เครือวัลย์ นิตยคาหาญ² ได้ศึกษา ผลของโปรแกรมการส่งเสริมผู้ปกครอง และ ผู้ดูแลเด็ก ในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กก่อนวัยเรียนในศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กบ้านคาแก่นคุณ ตำบลม่วงหวาน อำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า หลังการทดลองกลุ่ม ทดลองมีค่าเฉลี่ย คะแนนด้านความรู้ การรับรู้ความ รุนแรง การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความสามารถของ

ตน ความคาดหวังในผลลัพธ์ ความตั้งใจและการปฏิบัติ ตนในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กสูงขึ้น และ สูงกว่า กลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ลือจรรยา สมสวย⁷ ได้ศึกษาโปรแกรมทันตสุข ศึกษสำหรับผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียนศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าภายหลัง การทดลองกลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลง ความรู้ เกี่ยวกับ ทันตสุขภาพการรับรู้ความสามารถของ ผู้ปกครองในการดูแลทันตสุขภาพ และพฤติกรรม การ ปฏิบัติตัวในการดูแลทันตสุขภาพดีขึ้นกว่าก่อนการ ทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พัชณัฐิตา พงศธรภู ริวัฒน์⁵ ได้ศึกษา ผลของโปรแกรมทันตสุขศึกษาที่มีต่อ พฤติกรรมการป้องกันโรค ฟันผุของผู้ปกครองเด็กก่อน วัยเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่ากลุ่ม ทดลองมี ความรู้เรื่องโรค ฟันผุเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการทดลอง และแตกต่างกับกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 และณัฐวุฒิ หมั่นการ⁴ ได้ศึกษาผล โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านสื่อ ออนไลน์ เพื่อ ส่งเสริมความรู้และทัศนคติด้านการจัดฟัน โดยใช้ ทฤษฎีแรงสนับสนุนทางสังคม เรื่องการจัดฟันของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอเมือง จังหวัด ตรัง พบว่า ภายหลัง จากให้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วย สอนผ่านสื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมความรู้ ทัศนคติ และ แรง สนับสนุนทางสังคม คะแนนความรู้เพิ่มขึ้นหลังให้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านสื่อ ออนไลน์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานบริการสุขภาพ และ กลุ่มเป้าหมายอื่นได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. การให้การดูแลทันตสุขภาพเด็กปฐมวัยผ่าน สื่อออนไลน์ มีผลให้กลุ่ม ตัวอย่างเกิดความรู้เพิ่มขึ้น สามารถเป็นกิจกรรมหนึ่งในการทบทวนความรู้และ ชี้ให้เห็นว่ากลุ่ม ตัวอย่างมีความสนใจและใส่ใจเนื้อหา เพื่อเป็นการกระตุ้นให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ซึ่งความรู้

เกี่ยวกับการดูแลทันตสุขภาพเด็กปฐมวัยของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนได้รับความรู้การดูแลทันตสุขภาพ เด็กปฐมวัย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ และหลังได้รับความรู้การดูแลทันตสุขภาพเด็กปฐมวัย อยู่ใน ระดับสูง ซึ่งมีเพียงบางประเด็นที่ควรเพิ่มเติมในการให้ความรู้ คือ การที่เด็กอมข้าวไว้ในปาก นาน ๆ เป็นสาเหตุทำให้เกิดฟันผุได้ และวิธีแปรงฟันให้เด็กที่ถูกต้องคือ วิธีถูไปมาสั้น ๆ

2. ควรมีการนำความรู้การดูแลสุขภาพทันตสุขภาพไปใช้ในศูนย์พัฒนา เด็กเล็กต่าง ๆ มีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมและการสอน ให้ตรงตามความเหมาะสมกับการพัฒนา ความต้องการของเด็กในระดับชั้นต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาวะทันตสุขภาพของเด็ก เช่น การตรวจสุขภาพ ช่องปาก การย้อมสีฟันเพื่อวัดคราบจุลินทรีย์ เพื่อดูพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็ก นำข้อมูลไปการสอนที่สามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติและการปฏิบัติของนักเรียนได้

2. ควรเพิ่มระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก และการรับประทานอาหารของผู้ปกครองในการ

ดูแลสุขภาพ ช่องปาก สามารถติดตามการประเมินความรู้ โดยมีการประเมินเป็นระยะ ๆ โดยนำข้อมูลที่ได้มา วิเคราะห์เปรียบเทียบ เพื่อศึกษาการให้ความสำคัญของการดูแลทันตสุขภาพของเด็กภายในศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กนั้น ๆ

3. ควรมีการวัดผลการประเมินความรู้ซ้ำเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือในผล ของการให้ความรู้มากยิ่งขึ้น

4. การวิจัยครั้งต่อไป เพื่อยืนยันผลของการให้ความรู้การดูแลทันต สุขภาพเด็กปฐมวัย ควรทำการทดลองในกลุ่มตัวอย่างหลาย ๆ กลุ่ม จะทำให้เห็นผลการทดลอง ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้เราได้ผลของการให้ความรู้ การสอนมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกยาง จังหวัดตรัง และคุณครูที่เลี้ยงทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงผู้ปกครองทุกคนที่ให้ความร่วมมือเข้าร่วม การศึกษาวิจัย ขอขอบพระคุณ ผู้รู้ นักวิชาการ ผู้วิจัย ผู้เขียนตำราต่าง ๆ ที่ผู้ศึกษาได้หยิบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มาอ้างอิง สนับสนุนการศึกษาเพื่อผลลัพธ์ที่ดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.(2560). รายงานผลสำรวจสภาวะทันตสุขภาพครั้งที่ 8 กรุงเทพมหานคร: กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข; 2560..
2. เครือวัลย์ นิตยคำหาญ.(2555). ผลของโปรแกรมการส่งเสริมผู้ปกครองและผู้ดูแลเด็กในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กก่อนวัยเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านคำแก่นคูณ ตำบลม่วงหวาน อำเภอป่าพอง จังหวัดขอนแก่น [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2555.
3. ชลลดา ตันตีกิตติชัย. อิทธิพลของการสื่อสารตลาดเพื่อสังคมผ่านสื่อออนไลน์ต่อการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์; ไม่ปรากฏปีพิมพ์.
4. ญัฐภูมิ หมั่นการ.(2563). ผลของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านสื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมความรู้และทัศนคติด้านการจัดฟัน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง. ตรัง: วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง; 2563.
5. พัชย์สิตา พงศธรภูริวัฒน์.(2555). ผลของโปรแกรมทันตสุขภาพที่มีต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคฟันผุของผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก [วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2555.

6. พิชชุตตา น่วมหนองบุญ.(2561). การพัฒนาแบบฝึกเสริมการอ่านภาษาอังกฤษที่เน้นการเรียนรู้ศัพท์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนวนลรัตนวิทยาควม รัชมงคลาภิเชก [อินเทอร์เน็ต]. 2561 [เข้าถึงเมื่อ 2 ก.พ. 2564]. เข้าถึงได้จาก: https://www.stou.ac.th/thai/grad_stdy/
7. ลีจรรยา สมสวย.(2554) โปรแกรมทันตสุขศึกษาสำหรับผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด [วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล;
8. เมธินี คุปพิทยานันท์, สุพรรณณี ศรีวีริยกุล.(2559). การสร้างเสริมสุขภาพช่องปากประสูสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัยของชีวิต.กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
9. วิชุตตา คมขำ, คณษ.(2554). พฤติกรรมการดูแลทันตสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครองในเขตอำเภอสวี จังหวัดชุมพร. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
10. ศศิธร ลิขิตทรัพย์.(2014). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเป็นฐานโดยใช้เพลงพลัดเดี่ยวร่วมกิจกรรมบูรณาการสื่อสารการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์. 2014;9(3):13-26.
11. สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย.(2563). ข้อมูลรายงาน HDC ปี พ.ศ. 2563 [อินเทอร์เน็ต]. 2563 [เข้าถึงเมื่อ 22 ม.ค. 2564]. เข้าถึงได้จาก: <https://hdcservice.moph.go.th12>. Green JC, Vermillion JR. The simplified oral hygiene index. J Am Dent Assoc. 1964;68:7-13.
12. Green JC, Vermillion JR. Oral hygiene index. 1964. อ้างถึงใน: สุขนันท์สินี เพชรสุวรรณ.(2559). ประสิทธิภาพของโปรแกรมการแปรงฟันแบบฝึกปฏิบัติจริงสำหรับผู้ปกครองของเด็กก่อนวัยเรียนช่วงอายุ 2-3 ปี ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.บ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง [การค้นคว้าอิสระ]. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
13. Kwankham. 2007. อ้างถึงใน: ภัทรสุดา รอดอัน.(2563). ผลของโปรแกรมทันตสุขศึกษาผ่านสื่อเพชบุ๊กต่อความรู้ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และการปฏิบัติในการดูแลทันตสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเทศบาล 1 สังขวิทย์ จังหวัดตรัง [การค้นคว้าอิสระ]. ตรัง: วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง